

Clár Acmhainní Géiniteacha Foraoise na hEorpa

FOIREANN AN TIONSCADAIL

An Comhordaitheoir Náisiúnta – John Fennessy, COFORD*

EUFORGEN Comhordaitheoirí Náisiúnta:

- Cónaiféir – Alistair Pfeifer, COFORD
- Crainn Leathanduilleacha Scaipthe – Elaine O'Connor, an Coláiste Ollscoile, Corcaigh
- Crainn Leathanduilleacha a fhásann i gClampaí – John Fennessy, COFORD
- Líonraí Téamacha (an tSeirbhís Foraoiseachta) – Noel Foley, an tSeirbhís Foraoiseachta
- An Pointe Fócasach Náisiúnta (Tionscadal EUFGIS) – Cathal Ryan, an tSeirbhís Foraoiseachta

* Ríomhphost: john.fennessy@agriculture.gov.ie

LE CRÍOCHNÚ: Clár leanúnach is ea an clár seo ar chaomhnú géinte ar leibhéal Eorpach. Thosaigh Céim IV an 1 Eanáir 2010 agus tá sé beartaithe go mbeidh sé curtha i gcrích ar 31 Nollaig 2014.

CUSPÓIRÍ

I 1994, bunaíodh Clár Acmhainní Géiniteacha Foraoise na hEorpa (EUFORGEN) mar mheicníocht cur i bhfeidhm le haghaidh Resolution S2 (Caomhnú acmhainní géiniteacha foraoise) arna ghlacadh ag an gcéad Chomhdháil Airí ar Chosaint Foraoisí san Eoraip (MCPFE) i 1990. Tá EUFORGEN comhordaithe ag Bithéagsúlacht Idirnáisiúnta as tá rannpháirtithe ann as os cionn 30 tír Eorpach. Feidhmíonn an clár trí líonraí ina ndéanann lucht déanta polasaí, eolaithe agus bainisteoirí as tír rannpháirteacha clár oibre a chomhaontú, faisnéis a mhalartú agus riachtanais agus tosaíochtaí a shainaithint le comhoibriú uile-Eorpach ar acmhainní géiniteacha foraoise a threisiú. In Éirinn tá an clár á sheirbhísiú ag COFORD i gcomhar leis an tSeirbhís Foraoiseachta.

DUL CHUN CINN

Go luath in 2009, bhuail ionadaithe Éireannacha le chéile le hathbhreithniú a dhéanamh ar chlár EUFORGEN agus lena chinneadh ar cheart d'Éirinn leanúint dá ballraíocht le linn Chéim IV. Aontaíodh gur cheart d'Éirinn leanúint dá ballraíocht mar chuid lárnach de EUFORGEN. Agus Céim III de EUFORGEN ag teacht chun críche i mí na Nollag 2009, tionóladh Cruinniú Coiste Stiúrtha sa Ghréig i lár mhí an Mheithimh 2009 le plé a dhéanamh ar thorthaí

na céime reatha agus le pleananna amach anseo do EUFORGEN a bhreathnú. Ag Cruinniú an Choiste Stiúrtha soláthraíodh nuashonruithe ar an dul chun cinn a bhí déanta ag Líonraí EUFORGEN le linn Chéim III agus cibé acu an raibh gá le leanúint ar aghaidh isteach i gCéim IV nó nach raibh. De bharr a lán fachtóirí a chuireann isteach ar acmhainní géiniteacha foraoise, go háirithe athrú aeráide, cinneadh gur cheart go leanfadh EUFORGEN ar aghaidh agus go raibh ról tábhachtach le himirt aige ag dul isteach i gCéim IV. Ag an gcrúinniú sholáthair cainteoir as an gCóras Faisnéise um Acmhainní Géiniteacha Foraoise Cheanada (CAFGRIS), an Dr Judy Loo, faisnéis ar an struchtúr agus an stádas maidir le caomhnú géinte speicis chrainn i gCeanada. Cuireann CAFGRIS faisnéis ar fáil faoi bhitheolaíocht agus éiceolaíocht speicis chrainn dhúchasacha agus faoi bhagairtí do na speicis (i.e. speicis choimhthíocha ionracha agus forbairt athraithe comhshaoil). Tá sonraí achoimrithe ar fáil chomh maith mar théacs nó ghraif don phobal. Tá tuilleadh eolais ar fáil ar láithreán gréasáin Chóras Faisnéis Foraoiseachta Náisiúnta Cheanada (NSIF) (<https://cfsnet.nfis.org/cafgris/index.html>).

San earrach 2009, thosaigh tionscadal EUFGIS (Bunú de Chóras Eorpach Faisnéise ar Acmhainní Géiniteacha Foraoise, tionscadal arna mhaoiniú ag an AE a thrú bliain de ghníomhaíochtaí, le sraith de cheardlanna oiliúna le haghaidh pointí fócasacha náisiúnta. Ba í gné thábhachtach ná tabhairt i láthair na n-íosriachtanas uile-Eorpach agus na gcaighdeán sonraí le haghaidh aonad um chaomhnú géinte dinimiciúla de chrainn foraoise. Táthar ag súil go gcuirfear an tionscadal i gcrích ag deireadh 2010.

TORTHAÍ

Le linn Chéim III, lean EUFORGEN d'fheidhmiú trí líonra téamach amháin agus trí líonra speicis chrainn – Bainistíocht Foraoise, Cónaiféir, Crainn Leathanduilleacha Scaipthe agus Crainn Leathanduilleacha a fhásann i gClampaí.

In 2009 tionóladh an cruinniú ar Líonra na gCrann Leathanduilleach Scaipthe in Antalya, an Tuirc (31 Márta – 2 Aibreán) ag a raibh ionadaithe ó 27 tír a bhí ag glacadh páirte. Ag an gcrúinniú seo cuireadh na comhphleananna gnímh do chrainn leathanduilleacha ar aghaidh agus rinneadh tuairisc sa chruinniú ar fhorbairt comhphleananna gnímh i roinnt ballstát chomh maith. Rinneadh measúnú ar dhul chun cinn chlár oibre na líonra

Rannpháirtithe chruinniú an Líonra um Chrainn Leathanduilleacha a fhásann i gClampaí sa Tuirc ag tabhairt cuairte ar chlampa de dhair Kasnak *Quercus vulcanica* L ag Caomhnú Foraoise Isparta.

le haghaidh Chéim III agus tugadh tascanna a bhí le críochnú roimh dheireadh na céime chun suntais chomh maith.

Chríochnaigh sé le comhaontú go gcuirfidh comhaltaí líonra pleananna oibre i gcrích leis an gclár i gCéim III de EUFORGEN a chur i gcrích:

- foilseachán treoirlínte ar na gnéithe géiniteacha a bhaineann le bainistíocht foraoise,
- polasaithe agus cleachtais ábhartha a bhaineann le caomhnú géinte agus bainistíocht foraoise a chuimsiú sa tuarascáil achomair a fhorbróidh na líonraí ar fad agus a fhoilseofar nuair a bheidh Céim III curtha i gcrích,
- ullmhóidh an líonra caibidil ar uirlisí polasaí leis an úsáid ar ábhar atáirgthe foraoise ardchaighdeán a chur chun cinn sa tuarascáil achomair a fhorbróidh na líonraí ar fad a fhoilseofar nuair a bheidh Céim III curtha i gcrích mar a chomhaontaíodh.

Comhaontaíodh fosta go ndéanfaidh an líonra athbhreithniú ar straitéisí ar athrú aeráide i dtíortha Eorpacha ag féachaint do shraith chuimsitheach de mholtaí a fhorbairt le haghaidh úsáid acmhainní géiniteacha foraoise sa Eoraip i bhfianaise an athraithe seo.

GNÍOMHAÍOCHTAÍ BEARTAITHE

Chinn Coiste Stiúrtha EUFORGEN an clár a leanúint ar aghaidh isteach i gCéim IV (1 Eanáir 2010 – 31 Nollaig 2014). Cinneadh ag an gcruinniú chomh maith an dóigh an bhfeidhmíonn EUFORGEN a athrú. Lé linn na céime úir, déanfar gníomhaíochtaí trí ghrúpaí oibre níos lú ag teacht le chéile agus ag díriú ar na tascanna sainiúla. Beidh thart ar deich gcomhalta i ngach grúpa oibre agus bunóidh an Coiste Stiúrtha iad, a dhéanfaidh an tasc a bheidh le déanamh a shainaithint agus a shainiú, spriocamanna lena gcríochnú a shocrú agus stiúirfidh sé an grúpa i ndáil leis na torthaí a mbeifear ag súil leo do gach grúpa oibre. Tá sé beartaithe go mbuailfidh an Coiste Stiúrtha le chéile go luath in 2010 leis an gClár do Chéim IV a fhorbairt.